

Middelfart
KOMMUNE

PROGRAM

Klimafolkemøde 2019

Klimafolkemøde 2019

Klokken 16.00 – 20.00

Kulturøpladsen, Jernbanegade og Østergade foran rådhuset er fyldt med boder, hvor du kan finde inspiration til, hvad du kan gøre for klimaet og blive klogere på, hvilke projekter, der allerede er i gang.

Se mere om samtalerne og deltagerne på www.klimafolkemødet.dk

Samtaler:

Kl.	Det blå telt (Kulturøpladsen)
16.00	Debat: Middelfart og Monopolet Deltagere: Lars Christian Lilleholt, Mogens Lykketoft, Rasmus Helveg Petersen. Moderator: Christian Ibsen, Concito
17.00	Samtale: Cirkulær økonomi – den økonomiske grønne omstilling Deltagere: Henrik Wenzel, Kim Svaneborg, Signe Munk, Jeanette Kristensen, Claus Juul Nielsen Moderator: Klimaambassadør Connie Hedegaard.
18.00	Uddeling af Middelfart Kommunes Klimastafet Connie Hedegaard og Johannes Lundsryd Jensen overækker klimastafetten. Nominerede: Sol over Brenderup, Grøn Vedvarende Energi, Green Light A/S og Lillebæltskolen
19.00	Samtale: Bæredygtigt byggeri og byplanlægning Deltagere: Steen Møller, Christel Schaldemose, Signe Munk, Helle Baker, Bo Riisbjerg Thomsen, Alex Gren. Moderator: Lasse Koefoed Nielsen, Landsforeningen Økologisk Byggeri
	Jernbanegade
19.00	Samtale: Klæd dig på for klimaet Deltagere: Ulla Ræbild, Liset Skov, Stine B. Helles, Mikkel Dragmose-Hansen Moderator: Lene Lawaetz, Brobygning Middelfart

Kl.	Det grønne telt (Kulturøpladsen)
16.15	Samtale: Lokal klimahandling – NU! Deltagere: Stephanie Lose, Henrik Schneider, Jacob Bjerregaard, Signe Munk, Connie Hedegaard, Johannes Lundsryd Jensen Moderator: Peter Hagmund Hansen, Fyens Stiftstidende
17.00	Samtale: Træf det bæredygtige madvalg Deltagere: Hjalmar Van Der Buchwald, Christel Schaldemose, Dorthe Chakravarty, Heidi Boye, Kaj Johansen Moderator: Rikke Dal, Alt for damerne
17.45	Samtale: Brug, forbrug og genbrug Deltagere: Stine B. Helles, Kristoffer Ravnbøl, Anders Koed Jensen, Mikkel Dragmose-Hansen Moderator: Psykolog og kunsthåndværker, Anne Kirketerp
18.30	Samtale: Klimafællesskaber - sådan gør vi - Sol over Brenderup Deltagere: Ole Back, Hans Christian Jørgensen, Rasmus Helveg Petersen, Morten Weiss-Pedersen, Paw Nielsen Moderator: Klimaambassadør Connie Hedegaard.
19.15	Samtale: Generationerne for en klimavenlig fremtid Deltagere: Birte Gam-Jensen, Jette Erichsen, Henrik Schneider, Cecilie Fly, Philipa Nielsen, Kristoffer Ravnbøl, Jens Backer Mogensen. Moderator: Klimachef Morten Westergaard, Middelfart Kommune

Klimafolkemøde 2019

BODER PÅ KULTURØPLADSEN

Klimasamtaler - spil samtalepillet

Her behøver du ikke at være ekspert på energi, CO2-udledning og bæredygtige valg for at deltage i en klimasamtale. Læg din brik på det emne, du gerne vil snakke om, og så sætter ordstyreren samtalen i gang. Her er ingen rigtige eller forkerte svar: målet er dialog og samtale.

Har du regnet den ud?

Kom og mød en lokal klimaentreprenør, der kan give dig gode råd til, hvordan du kan håndtere regnvand på egen grund og være med til at minimere risikoen for oversvømmelse hos dig selv og dine naboer. Hør om de forskellige løsninger for afledning af regnvandet og se gode 1:1 løsninger med regnvandsopsamling, faskiner, regnbede, permeable belægnings og grønt tag.

Klimalaboratoriet – Næste generation

Bliv klogere på "Klimalaboratoriet – Næste generation", som er navnet på projektet, hvor kommunens skoler sammen med lokale virksomheder, Børn-, Unge- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen udvikler et undervisningsspor, der skal gøre eleverne på mellemtrin og overbygning bevidste om klimaet og de mekanismer, der påvirker det positivt og negativt. Boden passes af lokale politikere fra Skoleudvalget. Kom også og hør om visionen for de næste fire år på skoleområdet.

Hvordan beskytter vi vores grundvand?

Rent og rigeligt drikkevand er en unik ressource, som vi skal passe på! Kom og hør om, hvordan jorden kan beskytte sig selv, og test selv, hvilke jordtyper der har en god beskyttelse. Hvordan har drikkevandet det i Middelfart kommune? Er der vand nok til at fylde svømmebassinet, og skal vi være bange for pesticider i drikkevandet?

Klimarobuste haver

Haver med en stor mangfoldighed af planter, træer og buske og et godt bunddække klarer sig væsentligt bedre i varmen end mere åbne haver med meget græs og bar jord. Derudover er de også bedre til at lagre kvælstof.

Kom og hør om, hvordan du kan øge havens robusthed over for klimaudfordringerne og dens evne til at lagre kulstof.

Du kan også se en helt ny verden, hvor du kommer helt tæt på dyr og planter, som du kan finde i din egen have.

Grøn fjernvarme

Middelfart Fjernvarme - kommunens største fjernvarmeverk - inviterer til en snak om fjernvarme. Der gives gode spare-råd, så du kan blive klogere på, hvordan du selv kan spare på varmen. Download e-forsynings app'en og hold øje med dit eget varmeforbrug.

Vild med vilje

Middelfart Gymnasium & HF vil fortælle om deres bæredygtighedsprojekter – f.eks. 'Vild med vilje', der forvandler jordstykket vest for skolen til et stykke rigt og mangfoldigt natur. Det er det første gymnasium i Danmark, der er med i bevægelsen 'Vild Med Vilje', der handler om at skabe en vild og rig natur i Danmark - ved faktisk ikke at gøre noget som helst! Kom også og hør om gymnasiets nye sø, som både er vild med vilje og et klimaprojekt, der skal aflaste kloaknettet i byen.

Vandkassen

Kan du kontrollere vandet? Hvor løber vandet hen? Udforsk "Vandkassen" og se, om du kan hjælpe vandet det rette sted hen.

Planlægning af ny bæredygtig bydel i Middelfart

Middelfart Kommune har sat gang i en vision- og udviklingsplan for en ny bæredygtig og selvforsynende bydel. Den ny bydel skal fungere som et eksempelprojekt hvor nye teknologier integreres i attraktive boligbebyggelse og hvor de bæredygtige løsninger bliver en del af områdets identitet og servicetilbud til beboerne.

Bæredygtigt cirkulært byggeri med genbrugte byggematerialer

Der er et enormt potentiale for at nedbringe den globale CO2 udledning ved at genbruge byggematerialer, frem for at producere nye. Kom og vær med

til ved håndkraft at rense kalkmørtel af en håndfuld gamle mursten og prøv at stable de afrensede sten på paller, så de er klar til at blive muret op igen.

Møbler fra overskudsmateriale

Initiativet TrÆls tænker cirkulært i den måde, de producerer produkter på. De bruger alt fra gamle materialer til rest- og overskudstræ, engangspaller, spildtræ, nedrivningsmaterialer m.m. - stort set alt kan genanvendes. Materialerne kommer fra mange forskellige steder. Blandt andet har de lavet genbrugsmøbler af træ fra en gammel ejendom i Båring.

KlimaByen

KlimaByen i Middelfart er Danmarks største demonstrationsprojekt for byudvikling gennem klimatilpasning. Hør om etaperne i KlimaByen, hvilke udfordringer og løsninger, der er valgt for de forskellige områdetyper: Villakvarterer, rekreative områder, kirkegårde samt byens historiske bykerne og havn.

FN's 17. verdensmål

Verdensmålene udgør 17 konkrete mål og 169 delmål, som forpligter alle FN's 193 medlemslande til helt at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs og mere bæredygtig økonomisk vækst. Til Folkemødet om fremtidens klima kan du blive klogere på verdensmålene.

Klimafolkemøde 2019

BODER PÅ KULTURØPLADSEN

Sail For the Goals

I 'Sail For The Goals' mødes virksomheder og skoler på vandet i Naturpark Lillebælt ved KulturØen i Middelfart. Her dystes med det fælles mål, at oplyse om vigtigheden i de 17 verdensmål.

Hvert hold har udvalgt det mål, de synes er vigtigst, og som de vil kæmpe for, og de bærer dagen igennem et flag, som symboliserer netop deres mål. Der sejles i 37-fods toptunede Match Race både, der bemannes af 5-6 personer + en instruktør. Med sig har de en topsejler, som kan hjælpe dem og som vil sikre at regler og sikkerhed overholdes. Men når de sejler ræs, er det virksomheden selv, der bemande alle pladser og tager beslutninger.

Bedsteforældrenes Klimaaktion

Kan man være for gammel til at gå op i klimaforandringerne? Nej, siger Bedsteforældrenes Klimaaktion. Kom og hør deres bud på, hvordan alle generationer arbejder for at løse klimakrisen. Bedsteforældrenes Klimaaktion vil sætte fokus på klimaet, få politikerne til at tage ansvar og handle på det og sikre børnebørnene en god fremtid.

Klimalaboratoriet

– hvad gør Middelfart Kommune?

Kom og mød klimaledelsen i Middelfart Kommune, hør hvad vi har gjort og kom med dit bud på byrådets fremtidige politik. Bodan passes af lokale politikere fra Teknisk Udvalg og Miljø- og energiudvalget i samarbejde.

CLEAN's energitrailer

Vi åbner CLEAN's energitrailer, der er spækket med grønne løsninger til inspiration for dig. Lad os tage en uvildig snak om dine muligheder for at vende forbrugsudgifterne til en reel investering i boligen. Energihåndværker og energirådgiver Jørgen P. Jensen fra den lokale virksomhed Niels E. Jensen står klar til at svare på dine spørgsmål.

Del bilen og KørMed

Hvordan kan vi gøre livet lettere – på en miljøvenlig måde? Vores transport mellem hjem og skole, arbejde, fritidsaktiviteter er et sted at starte! Middelfart Kommune har derfor - sammen med blandt andet lokalområderne Føns, Husby-Tanderup og Røjlehalvøen – sat gang i samkørselsprojektet KørMed. Kom og hør hvad KørMed består af, og hvilke løsninger vi tester med borgerne her i efteråret. Måske har du lyst til at melde dig til at være med til at teste? Eller bliver inspireret til selv at starte samkørsel op, der hvor du bor?

Soldrevne gadelamper

Ole Bo Laursen og Jan Jacobsen fra Grøn Vedvarende Energi (GVE) har i samarbejde med Middelfart Kommune udviklet soldrevne gadelamper.

Indendørs gartning og øvrige grønne opfindelser

Micro Greens Danmark, inviterer til oplysende samtale om et bæredygtigt madvalg. Med vores innovati-

ve måde at dyrke grønt på, er vi i fronten i forhold til at skabe en "ren" madproduktion.

Vi arbejder med en stor del af FN's verdensmål, og ved at huske på dem i hverdagen, kan vi hjælpe med nemmere at opnå en grønnere hverdag. Vi medbringer spirer i forskellige stadier og viser, hvordan man gør, og giver smagsprøver! Vi glæder os til at snakke om vores hverdag sammen med jer.

Regnvand som ressource

Oversvømmelser i tætte byområder under skybrud er en stor udfordring i mange byer. Ved at udnytte vejopbygning, private haver og grønne arealer til opmagasinering kan regnvandet i stedet ændres til en ressource, og bruges i private haver og til vanding af træer langs vejene. LAR-regulatoren er udviklet af HydroSystems i Middelfart til at styre vandet ved store regnskyl.

Kom og se, hvordan LAR-regulatoren ser ud, og hør, hvordan regnvandet kan blive en ressource for alle grundejere.

Miljøvenlig pakkedistribution

Fremtidens miljøvenlige byer skal ikke fyldes med pakke- og fragtbiler, der alle kører på fossilbrændstof. Fremtiden kræver en mere intelligent måde at tænke pakke distribution.

En lokal terminal udenfor bymidten og levering med el-biler (varebiler og lastbiler der er drevet på el) er måske vejen frem?

Citylogistik viser et køretøj og fortæller om planerne og visionerne.

Speakers klima Corner - alle i samme båd.

Klimaet påvirker os alle og er vores alles ansvar. Men hvad skal vi gøre? Hvordan skal vi gøre det - og hvorfor? Kom med din mening og ideer. Book gerne en tid eller stå klar til at hoppe om bord, når mikrofonen gives fri.

Bogbar

Biblioteket sælger ud af kasserede bøger og CD'er.

Bæredygtige blomster

Mange af de afskårne blomster, der kan købes hos blomsterhandlere og supermarkeder er dyrket i drivhuse og transporteret langt. De fleste er også sprøjtet med pesticider til gene for miljøet og grundvandet. I Regitzes have i Gelsted dyrkes blomster efter økologisk og biodynamiske principper. Se et udvalg af blomsterne og hør hvordan de dyrkes.

Folkehøring om Verdensmålene - udstilling

I foråret blev der afholdt 5 folkehøringer om verdensmålene rundt omkring i Danmark – den ene i Middelfart. Her kom små 50 mennesker bosiddende i Middelfart kommune med ideer til, hvordan verdensmålene kan blive til hverdagsmål, og de svarede på spørgsmål om deres holdning til verdensmålene. Nogle af svarene og ideerne kan du se på udstillingen om Folkehøringen, der frem til klimafolkemødet står i Mødeceneret på rådhuset. På selve klimafolkemødet vil udstillingen være at finde på Kulturøpladsen.

Klimafolkemøde 2019

BODER PÅ KULTURØPLADSEN OG JERNBANEGADE

Grønne indkøb og alternativer til engangsplast

Careman ApS viser mulighederne for grønnere indkøb af inventar og forbrugsartikler med miljø og funktionalitet i tankerne. Vi fremviser vores affaldsløsninger, som medvirker til store besparelser af både forbrug og CO2 udledning. Desuden er en af vores forcer at finde alternativer til engangsplast - derfor vil vi også medbringe naturens egne sugerør, økologiske bambuskopper, service i sukkerrør og meget mere.

Projekt Cheptigit Primary School - Kenya

Humanistisk forening der arbejder sammen med Cheptigit Primary School og den lokale CBO-gruppe. Der er fokus på emnerne: Uddannelse, Grøn Energi og Organic Farming. Samarbejdet foregår med udgangspunkt i deres behov og ønsker.

Bæredygtige byggeløsninger

Hvordan bygger du en solcelle? Få svaret her. Brenderup Højskole medbringer desuden et kompost toilet, som der males på med bæredygtigt maling. Her er mulighed for at atprøve hjemmelavet maling og få opskrifter herpå.

Sol over Brenderup

I "Sol over Brenderup" vil lokale ildsjæle skabe en solcellepark på det der svarer til 1½ fodboldbane. Investeringselskabet DIFKO kommer med som samarbejdspartner, og der vil blive indsamlet forhåndstilkendegivelser fra folk som kunne være interesseret i en folkeaktie.

Plus-hus

Vi har fornøjelsen af at præsentere Danmarks, ja måske verdens første plus-energi boligprojekt. Projektet er designet til at producere mere energi, end det selv bruger og derved give en masse grøn energi retur til nærområdet. På den måde løftes ikke kun selve projektet men også området omkring.

Blomster i genbrugsmaterialer

Brenderup Højskole kommer med en bod med en aktivitet... der laves blomster i genbrugsmaterialer. Alle kan komme og lave en, eller du får en, hvor der også er sat et verdens mål på.

Kunst med klimakant

Kunstneren Erik Lindbergh, maleren af verden, stille op med sin kunst med klimakant.

Tøj skabt af secondhand materiale

UkendtFyn viser deres bæredygtige kollektion af unikke modeller.

BODER PÅ JERNBANEGADE

Kreative projekter af udvalgte genbrugsmaterialer

Hos Crea Collection kan du se tasker, punge, clutches, penalhuse og kurve, få tips og tricks til selv at arbejde med upcycling og klimavenlige produkter eller melde dig som indsamler af genanvendelige materialer.

Upcycling af skjorter og t-shirts.

Vestfyns Husflid viser bud på upcycling af genbrugsskjorter og t-shirts, samt fortæller om foreningens initiativ i den kommende kursussæson, hvor der f.eks. oprettes en interessegruppe i upcycling af genbrugstøj. Så STOP OP, OG BRUG DET DU HAR!

Kl. 16-21: Luksus secondhand

Minikartellet har salg af børnegenbrug og luksus-secondhand til kvinder.

Kl. 16-21: FabLab

Hvor: Jernbanegade 3
FabLab Middelfart viser nye teknologier herunder 3D-printer og hjemmelavede Internet-Of-Things-devices. Derudover fremvises bud på fremtidens byhave, der er designet på FabLab Camp'en i uge 25 af elever fra kommunens folkeskoler.

Kl. 18.00 - 20.00: Sy og forny genbrugstøj

Hvor: Jernbanegade 3
Lise Vandborg, blogger, instagrammer og tidligere vinder af TV-programmet "Nybyggerne", guider og inspirerer til nyt genbrugstøj. En af jordklodens største miljøsyndere er tøjindustrien. For at være god ved vores klode, er det en rigtig fin idé med genbrugstøj. Til denne workshop kan du forvandle gamle klude til fede outfits og accessories. Enten kan du medbringe tøj hjemmefra som du redesigner eller der er genbrugstøj til eventen. Lise og Sofie hjælper, guider og inspirerer undervejs, men det er i sidste ende dig, der er designeren."

Genbrugsmarked

Hvor: Jernbanegade 3
Kom og køb udvalgt genbrugstøj til billige priser.

Kl. 19.00 - Klimasamtale: Klæd dig på for klimaet

Deltagere: Modeforskeren Ulla Ræbild, Designskolen Kolding, Butiksindehaver Liset Skov, Minikartellet Middelfart, Antropolog Stine B. Helles, Samfunds- og forretningsudvikler, iværksætter og politiker, Formand for Beskæftigelses- og Arbejdsmarkedsudvalget Mikkil Dragmose-Hansen (F)
Moderator: Brobygger og direktør Lene Lawaetz, Brobygning Middelfart.

Hvad kan du som forbruger gøre, for at din garderobe bliver mere bæredygtig. Hvad kan vi sammen gøre for, at Middelfart bliver førende inden for salg og genbrug af bæredygtigt tøj?

Klimafolkemøde 2019

BODER PÅ ØSTERGADE VED RÅDHUSET

Prøv en elbil

Her har du mulighed for at opleve hvor sjovt og nemt det er at køre i en elbil. Foreningen Elbilby har inviteret deres medlemmer til at deltage med private elbiler. De vil fortælle om, hvor godt elbilerne fungerer i praksis – og så vil de også byde på en køretur. Flere forhandlere vil også fremvise modeller fra bl.a. Audi, Nissan, Mercedes og VW.T

Fremtidens skrald, sortering og Quiz

Hvad smider vi ud for årtier siden, hvad smider vi ud nu, og hvad vil vi smide ud om 10 år?

Affald & Genbrug viser hvordan skraldespande, og vores syn på affald har ændret sig gennem tiden, men også hvordan udviklingen i hvad vi forbruger påvirker hvad vi smider ud, og spørger hvad du vil smide ud om 10 år?

Hvad har vi gjort ved skraldet gennem tiderne, og hvad kommer der sandsynligvis til at ske med det i fremtiden?

Fremtidens skraldebil med 2 rum til affald

Affald & Genbrug viser den nyeste skraldebil frem. Den har 2 rum, så 2 slags affald kan holdes adskilt, og afleveres til behandling eller genanvendelse 2 forskellige steder. Du kan også se hvordan de nye skraldespande med 2 rum bliver tømt, så det sorte affald ikke bliver blandet, og prøve at sidde i førerhuset på den store skraldebil.

Naturpark Lillebælt

Få smag for Lillebælt og hør om livet som havbonde!

Plantefars

Hvilken mad kan du lave af plantefars, og hvordan smager det?

Genbrug af plastik og jern

Se paller med indsamlet plastik og jern og find ud af, hvordan det genbruges, og hvad det genbruges til.

Plastic Fantastic - Udstilling

Coop's Plastic Fantastic udstilling, som også var at finde på årets folkemøde på Bornholm.

Klimapyramiden

Du kender nok madpyramiden, men har du hørt om klimapyramiden? Kom og få din egen udgave.

For godt til at smide ud

1/3 af alt mad spildes, hvilket påvirker vores klima. Faktisk udgør madspild hele 8% af det samlede CO2 udslip, og det skal der laves om på! Besøg Too Good To Go standen og bliv inspireret til hvordan du kan tage del i kampen mod madspild allerede i dag.

Du kan lære mere om hvordan vi mindsker madspild med bl.a. Kvickly Middelfart, hvorfor "bedst før" bliver til "bedst før, ofte god efter" på en stor del af de fødevarer du finder i supermarkedet og hvordan dine børn kan lære mere om madspild i skolen.

16.30 Udfordring madspild

Kom og vær med til at lave lækre smagsprøver af mad, der er tæt på sidste salgsdato. Klimafolkemødet stiller med telt, faciliteter og en madkyndig leder. Byens supermarkeder leverer råvarerne til menuen.

Kl. 17.00 – 19.00: Insekter på menuen

Kig forbi og smag selv!

Insekter er både sunde og bæredygtige, og så smager de oven i købet godt!

Kig forbi til pop-up madkursus og insektsmagning, når insektskok, Charlotte Bay, fortæller og instruerer. Kurset er både for voksne og børn.

